

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радамі!

Газета Верховної Ради України

◆ № 229 ◆ Серада, 27 листопада 1991 року

◆ Ціна 30 коп.

(Передрукотриман — 10 коп.)

КАТАВАСІЯ

3

КОНФЕДЕРАЦІЮ

Будь-який союз справедливий, якщо союзники домовляються: ти мені підставляєш плече, я тобі домишай. Ми могли б обійтись й без цього, але так — краще, і саме тому ти підставляєш плече, а я — домишай. Так ми домовились. А якщо хтось укладає союз (нехай і конфедераційний) заради того, щоб ловити не мишей, а одне одного чи когось одного — нам такого не треба...

Фотографія Сергія КОШЕВАРОВА.

НІЯК НЕ ДОМОВЛЯТЬСЯ

Знову ми зміг досягти домовленості з республіканцями про реорганізацію Радянського Союзу президент Горбачов. Під час засідання Держради у Ново-Огарьово ніяк не вийшло, що ніде ніхто республіканці мають серйозні застереження щодо тиску поміж Союзного договору. Зокрема, Борис Єльцин наполягає на значно більшій повномовності для Росії й меншій — для центрального уряду. Понимав прийнято рішення не перефразувати тамтешного договору, не нахилити його до союзного та республіканського парламенту для обговорення. Представники України не брали участі у ново-огарьовській нараді.

В УКРАЇНУ почала надходити гуманітарна допомога з Франції. 76 вилучених вантажівок, які прибувають до республіки до 15 грудня, привезуть продукти харчування для хворих дітей і одинокі осіб похилого віку. Цю акцію за дорученням Комісії європейських співтовариств анонсує Французький Червоний Хрест разом із своїми українськими колегами.

У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ

В ІДІНІТИ надзвичайний стан у Чікагові та Дікавському районі Південної Осетії постановила Верховна Рада Грузії. На думку грузинських парламентарів, таке рішення сприятиме ліквідації вогнища неурядовості у цьому регіоні.

Т ОРГОВО - ЕКОНОМІЧНІ угоди укладено між Литвою і трьома іншими колишніми республіками СРСР. Про це повідомляє після поїздки до Азербайджану, Киргизстану і Таджикистану литовський міністр Шиммас. Угодами передбачено, зокрема, що всі розрахунки здійснюватимуться у карбованцях і за договірними цінами.

Закон
України

ПРО
НАЦІОНАЛЬНУ
ГВАРДІЮ
УКРАЇНИ

КРОК ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Міжньої мрії про політичний союз не може бути доти, доти як встановляється різнобій економічної ролі з усіма республіками колишнього СРСР — таке рішення прийняв Верховний Уряд України. Звичайно мірою визначить позицію республіки в цьому плані майбутній референдум, який остаточно дасть відповідь на запитання: чи буде Український незалежний? Натомість уже територіальні наслідки виходять у президентів. Ісаям Каримов (нинішній керівник республіки) заарештовуватимуться як досвідчений економіст, державний діяч і політик. Його конкурента, секретаря спілки письменників Українського Мухаммада Саїда, відзначимою кесістю, урядовою владою і відвертості у судженнях. Спеціалісти наполягають, що боротьба президента Каримова небагато вийде.

ПАРТІЯ СТАЄ БІЛЬШЕ

Вчора у Міністерстві юстиції України зареєстровано Соціалістичну партію України. Установчий з'їзд партії відбувся 2 листопада. Головою Політичної Ради партії обрано народного депутата України Олександра Мороза. Сьогодні слідство про реєстрацію отримав Об'єднана Соціал-демократична партія України.

ТКАЧЕНКО — ЗА КРАВЧУКА

Народний депутат України, міністр сільськогосподарства України Олександр Ткаченко зняв свою кандидатуру на посаду Президента і закликав виборців віддати свої голоси Голові Верховної Ради Леонідові Кравчуку.

ПРОПОЗИЦІЯ ДЕРЖРАДИ

У зв'язку з різким загостренням відносин між Азербайджаном і Вірменією Держрада СРСР запропонувала президентам Муталібову і Тир-Петросову прибути сьогодні до Москви. За їхньої участі наміється обговорити ситуацію, що склалася, та виробити заходи для відвернення ескалації конфлікту.

ЯК І ПЕРЕДБАЧАЛОСЬ

Перемогою колишнього лідера комуністів республіки Набієва закінчилося президентські вибори в Таджикистані. Згідно з попередніми даними, за нього прогнозувалося близько 60 відсотків виборців. Кандидат від опозиції Худонзаров, який був головою суперпарламенту Набієва, отримав 30 відсотків голосів. Як повідомляв Центральний виборчий комітет Таджикистану, у виборів узяло участь 85 відсотків громадян з правом голосу.

У МОСКВІ — БЕЗКОШТОВНО

Питання про ризикізацію життя вирішено у Москві. Мер міста Псков підписав розпорядження про безплатну лірацію москвичам і їхніх дітей.

3

Ігор ЮХНОВСЬКИЙ:

Головною метою моєї діяльності полягає у фактичному утвердженні України як повноправного члена світової співдружності. Беззастователі в незалежній Україні буде відкрита ринкова економіка, що має своєю основою приватну власність.

6

Левко ЛУНІНЕНКО:

«Я знаю, як цього досягти»

Здавалось б, що-то, а це людина має право на помсту, може анімівати розправ над колишніми членами колапсу. Однак цього по доброго не злізти з уст Лева Луніненка в ході передвиборчої кампанії за посаду Президента України. Його Програма пропонує думку гуманізму, помсту, але ланцюжок і надзвичайно несприятливий.

об'єкта. У цих сферах, де не буде економічно ефективно, зможуть розвиватися господарства, засновані на колективній власності.

3. Одним з основних завдань майбутнього підписання економіки України мають стати іноземні інвестиції у провідні галузі, в першу чергу у формі вкладення капіталу, паювої участі, створення спільних підприємств.

При цьому органи влади мають подбати про створення якнайкращих умов для іноземного українського підприємництва, водночас з допомогою економічних введень залучати іноземний капітал до справ підписання національного господарства.

4. Слід якнайшвидше при-

вого фонду через безоплатну передачу квартир у власність громадян. Має бути законодавчо встановлено безлатентний максимум житлової площі. За площу, яка перевищує цей максимум, громадянин будуть доплачувати, а коли цей показник менший — платити держава. Будівничий фонд житла, яке повинно продаватися за аукціоном асим бачаючим. Поряд з цим створюватимуться національні фонди житла, які продаватимуться громадянам за доступними цінами.

III. Політична реформа.

Метою політичної реформи в Україні має бути побудова громадянського суспільства, що базується на наступних засадах:

а) влада — Рада й місцевий уряд, між якими будуть розподілені власність і сфери компетенції.

б) Представницькі органи влади на районному рівні не повинні існувати.

3. Для України необхідне запровадження муніципальної форми самоврядування в усіх типах населених пунктів. У містах також має обиратися міська Рада в кількості 10—50 радників з контролюючими функціями. Муніципальні органи влади самостійно здійснюватимуть функції в рамках своєї власності та відведених законодавством компетенцій.

4. Реформа судової системи повинна відбутися в напрямі запровадження судів присяжних, довічного призначення членів Верховного Су-

роз'язку відносин з усіма державами світу.

1. Україні слід аніжати державний суверенітет всіх колишніх республік СРСР, які проголосили його, та додати до складу колишнього державного утворення СРСР як суб'єкта міжнародно-правових відносин.

3. Цією метою:

а) звернутися в ООН з ініціативою проголошення спільності всіх держав, що утворилися на основі колишніх республік СРСР;

б) підписати з ними державні договір про правонаступництво СРСР;

в) укласти крім договорів та обмінятися з ними дипломатичними представництвами;

г) з метою стабілізації економічних зв'язків на перехідний період забезпечити діяльність Міждержавного координаційного економічного комітету, який не матиме владних повноважень;

д) підписати з ними державні договори про взаємне забезпечення військово-стратегічних інтересів та утворити з Росією, Білорусією, Молдовою, Україною об'єднане ядерне командування;

2. Україна та Європа. Відкрити процес інтеграції Європи, Україна повинна брати в ньому активну участь. Для цього:

— добитися негайного приєднання України до хельсінкського процесу та брати участь у всіх його заходах;

— підписати договори та обмінятися дипломатичними представництвами з європейськими країнами;

— підтримувати становлення єдиної Європи, включно з Україною як одним з провідних центрів світової політики, що зрівноважує вплив інших світових центрів;

— готувати економіку і суспільство України до майбутнього вступу в Європейське економічне співтовариство (ЄС).

3. Україна і світ. Вислідом свавісного ступню Україна не може зразу відігравати значну роль у світовій політиці. Тому для початку потрібно:

— підписати договори і обмінятися дипломатичними представництвами з державами;

— асигнувати авторитетні міжнародні організації;

а) Міжнародну Організацію Праці;

б) Генеральну угоду про торгівлю і тарифи;

в) Міжнародний валютний фонд;

г) світовий банк реконструкції та розвитку;

— активізувати свою діяльність як члена ООН, приєднавшись до всіх конвенцій ООН з права людини.

У. Культура, наука, освіта

Фінансування культури, науки і освіти має здійснюватися не за замкненим принципом, а відповідно до законодавчо встановленого відсотку державних видатків. Уже на 1992 рік слід закріпити достатній відсоток бюджетних асигнувань на культуру, освіту, науку, спорт.

Стратегічним завданням є докорінне оновлення суспільної психології, систем цінностей, морально-етичних орієнтирів, надання ширшого доступу до всіх джерел світової цивілізації. В Україні має дістати розвиток сучасна матеріальна культура, модернізація а також, традиційно-фольклорні напрямки повинні співіснувати з різноманітними модерними тлумаченнями в музиці, живопису, театрі.

I. Державна незалежність України: необхідна умова добробуту всіх її громадян.

Народи колишнього СРСР карешті здобули реальний стан незалежності. Я знаємо:

1. Незалежність — необхідна умова раціональної форми господарювання, добробуту і демократії. Незалежність дає можливість найбільш ефективного використання природних ресурсів. України, її виробничого і наукового потенціалу для потреб громадян республіки.

2. Незалежність дає Україні реальний шанс для швидкого підняття народного добробуту шляхом багаторазового скорочення витрат на міське виробництво та звільнення ділової активності громадян від адміністративної тяги.

3. Виснаслід здобуття незалежності Україна зможе повернутися в Європу після кількохсотрічної відірваності від цивілізації.

II. Соціально-економічні перспективи та масштаби ринкової реформи.

Виснаслід політичні центри України зможуть приступити до економічних перетворень у дуже важких умовах. У той час нерідкість і бездарність урядової «команди» продовжує ставити народ у безнадійне становище, прокує хаос та загрожує, гомої і масове аутобукіння. Далі чекати не можна. Суть мого економічного програми — комплексна ринкова реформа, переїзд критеріями темпами, дальної підприємництва та конкуренції в усіх сферах народного господарства.

Виконавчі елементи цієї реформи:

1. Перш за все негайно розпочати аграрну реформу, мета якої — дати землю господарям. Пільги це може здійснити Україну від продовольчої кризи, виступаючи у світовому ринку. Колгоспи, а разом з ними і радгоспи, мають перетворитися в справжні кооперативні господарства. Для сприяння розвитку фермерства необхідно створити Земельний банк.

2. Якнайшвидше має розпочатися регулювання законодавчої діяльності органів влади і Президентів гласний процес приватизації державного майна. Кожен громадянин України має отримати безплатно п'яту частку державної власності у формі акцій, сертифікатів або а натуральних форм (нефазових торговельних точок, майстерень, закладів харчування, засобів транспорту і т. ін.). Одночасно здійснюється антимонопольна політика, відбувається примусове розкурпування монополістичних торговельних та інших об'єднань.

Програма приватизації здійснюватиметься через аукціонні торги, а також приватні підприємства та аціювання середніх і великих

Програма кандидата в Президенти України академіка Ігоря Юхновського

Щоб реалізувати будь-яку програму кандидата в Президенти, необхідно реалізувати, як мінімум, 5 передумок:

1. Сказати «Так» на референдумі.
2. Обрати Президента.
3. Замістити бездіяльний уряд.
4. Встановити орган професійного Верховного Ряду на багатопартійній основі.
5. Провести реформу та вибори до нових місцевих органів влади.

6. Своїм мого мого діяльності оповіг у фактичному утвердженні України як повноправного члена світової співдружності держав.

має, як одиниці з провідних держав Європи. У внутрішній політиці мають бути сформовані всі елементи громадянського суспільства, найбільш цінністю якого стала свобода особистості.

Важко демонстративно в незалежній Україні відкрити ринковий механізм, що має своєю основою приватну власність.

Не потрібно викликати добробуту від нас — треба здобути його самим. Розширення прав людини, соціальної свободи та членів підприємства дасть могутній поштовх економічному піднесенню України.

ВИХІД З КРИЗИ

платити усі виплати до соціального бюджету і перейти на адміністративного захисту внутрішнього ринку до митного регулювання ввезення та вивезення товарів. Державна влада повинна в розумних межах стимулювати і легалізувати доступ іноземних товарів на внутрішній ринок України.

5. Разом з приватизацією власності і демократизацією виробництва має бути запровадження національної валюти і лібералізація ціл. Це повинно привести до поступового зменшення інфляції, дати громадянам України конвертовані гроші і можливість купувати за них все необхідне.

Поряд з цим президентським указом астановлюється низка нових принципів діяльності на рівні необхідних витрат, повна компенсація зростання ціл і вартості життя цих категорій населення, які не можуть себе повністю утримувати: інваліди, пенсіонери, непрацюючі.

6. Необхідно зменшити податковий прес на провідні для України галузі, а також забезпечити пільгове оподаткування підприємницької діяльності, пов'язаної з підприємствами насичення ринку товарами.

7. Реорганізація виконавчих структур влади і добір кадрів будуть здійснюватися на принципах компетенції, терміну, Міністерства будуть реформовані: вони матимуть лише функціональні повноваження, буде максимально обмежено адміністративне втручання в економіку.

8. Особливу увагу в перший період своєї діяльності Президент повинен приділяти життєвій реформі. Найодчайшим способом її здійснення є приватизація житло-

во приירה право людини на життя, власність, свободу особистості та духовну є основою всієї системи законодавства;

б) самоврядування є основою формою організації суспільства та окремих його груп;

в) завдання держави полягає в захисті життя, майна громадян, їхньої гідності, а також їхнього права на політичну, економічну та духовну свободу в рамках національної та екологічної безпеки і права інших людей на таку ж свободу.

Головні напрями і завдання політичної реформи:

1. Україна має бути республікою з прямим вибором Президента і парламентським затвердженням Верховного Суду і Прем'єр-міністра, який формує уряд. Парламент має обиратися на багатопартійній основі за змішаною пропорційною системою з риторичною системою. Нова армія Верховного Ряду треба провести вже у 1992 році.

2. Україна повинна стати соборною державою з широким крайовим самоврядуванням. Для цього Верховна Рада має прийняти програму поетапного реформування адміністративно-територіальної устрою республіки, яка замість областей передбачає утворення країв на основі історичних регіонів та поступове надання їх повноваженнями в міру зміцнення державності. На завершальному етапі необхідно прийняти закон про крайове самоврядування.

На крайовому рівні систему органів влади складатимуть державна адміністрація, яка призначається Президентом України, та крайові органи місцевої влади.

ду і Конституційного Суду Президентом України та Парламентом Республіки. Членів судів нижчих інстанцій мають призначати вищезгадані судові інстанції. Прокуратура повинна перейти повністю в судову систему і втратити функції державного нагляду (за функції перейде до державної адміністрації).

5. Необхідно прийняти конституційний закон про права національних груп в Україні, виходячи з наступних засад:

а) визначальним фактором національної належності людини є її власна самонадворення, об'єктивна і ознаки, такі як територія, мова, культура, є важливими, проте не вирішальними;

б) не порушувати права всіх громадян, незалежно від національної та конфесійної належності, на рівноправну участь у житті суспільства та держави;

а) гарантія права і можливості усім національним групам вільно плекати свою мову, культуру, зазнач (права на культурно-національну автономію);

6. Промогом України потрібно гарантувати всі права, передбачені Хартією про права людини.

7. Промогом 1991—1995 років в основному завершити будівництво державної армії України, Національної гвардії та Служби національної безпеки. Українська армія (сукупність, військова авіація та військово-морський флот) утвориться з частин Збройних Сил СРСР, дислокованих на території Республіки. У перспективі здійснюється перехід на професійно-контрактний спосіб формування українських збройних сил.

IV. Заокішана політика.

Основним завданням Президента України в галузі зовнішньої політики є досягнення незалежності України та

АНТАЖ ВТЕМНУ

рифінгу В. Фокіна

Постас литання: у центральних офісах викриляло до лозиції України, відмовляється боронь Боже, який читачу, чи лувати борги, не знаючи, купити ваші гроші, не знаючи, яка у вас на ошадловий абсурд. Про Івана-дуринця.

маємо знати, цілий комерційний бані не існує відомства і міліції. Якщо Україна оплачувала свою обслуговування і обслуговування, споруд, штатів закордонних, то хіба ми не маємо свою частку не-МЗС, яке оцінює 2,5 мільярда доларів. І навіть безліч. Але жодного від відпо-

навіть не дали на руки, а за-пролонували прийняти на слух. Чи не тому, що там ідеться про збереження вільної між-республіканської торгівлі? Інакше — прощай, купони (які хоч трішки, та захищали наш ринок), прощай, власна грошова одиниця, а здравствуй, підфарбований Союз.

Всім республік узяли на себе відповідальність за погашення боргу, обсягів якого ніхто не знає. Представник Таджикистану мотивує це можливістю отримати якнайбільший продовольчий кредит для своєї республіки. Але позиція України у цьому лані набагато сильніша. Просто треба відверто сказати: чиниться шаг-наж.

Як заявив Прем'єр-міністр В. Фокин, Україна готова самостійно сплачувати борги, але за умови надання вичерпної інформації про борги, резерви і активи СРСР. Слово — за командою Горбачова — Спласа — Ялініського.

Леонід БРОВЧЕНКО, економічний оглядач «Голосу України».

В ДЛЯ ПРОСКУРНІ

називає своє прізвисько: «Про що?». український режисерський рух і «Види Будемо», другий у мистецтві. Прокскурна завітав «Про що?..».

ування музеїв, виставок. І — все! — серйозний соціалістичний молодих мистецтв стратегічний ланіон до того, режисер Курбасов років тому, коли режисер мистецтва «Березиль». Той настільки ефективно давав плоди на-зависелі Курбаса.

пропонуєш про-го прориву? У мене воєна є. Я але це був би дурнонок до 70-річчя «Березиль» у наступного року. Ізгодано на розгляд і «молодіжності».

структура твого мусить об'єднувати театрів-студій, які нічого, крім доб-Тут же мусить театральна май-затна фінансувати режисерської основі режис-

серські проекти. Це збудить перспективу. Тут же — дві дитячі й три підліткові театральні студії, тут же — молоді мистецтвознавці, група соціальних досліджень, технічно оснащений центр вивчення спадщини Курбаса. Тобто — корпорація, комплексна ударна група. Заради цього я готовий втратити свою нинішню незалежність і перейти на фінансування будь-якого міністерства.

— Скільки коштуватиме твій проект?

— Мільйон карбованців на рік.

...Ми підрахували: мільйон карбованців — це, за нинішніми московськими цінами, всього тисяча ананасів. Чи знайдеться стільки ананасів у двох міністерствах?

Віталій ЖЕЖЕРА.

НА ПРОРИВ

перспектив», яка цими ідеологією у Києві, по-маша в Україні ніки існує 20 молодіжних, і будь-яка з них, існує не вступає з існуючим зако-має право пред-Міністерства у спра-і спорту свою про-і захисту, одерж-на здійснення. базу, Міністерство замовити молодіж-ізації програму і фі-розробку. ці зустрічі А. Ма-мож зазначити, що

в Україні лідають до вирішення молодіжних проблем найбільш комплексно: функціонують підрозділи у вигляді комісії при Радах усіх рівнів, крім Міністерства у справах молоді та спорту, створено комітети, Комісія Верховної Ради України у справах молоді підготувала Декларацію молодіжної політики на Україні та проект Закону про соціальну адаптацію молоді. «Ми сподіваємося, що конференція допоможе нам скоригувати ці документи і прискорити їх впровадження», — сказав А. Матвієнко.

Катерина ВОРОНЕНКО.

Реалії

ВОСЬМИЙ КЛАС І КОРИДОР

Кожної виборчої кампанії учні Херсонської загальноосвітньої школи № 25 чекають з тривогою, бо доводиться віддавати клас виборчої дільниці. Минулого разу дорослі дядечки виселили цілий місяць, нині настала черга лереселити «на коридор» 8-5 клас. Школа й без того тісна — ідалня у лідаалі, а три кабінети займає тим часом централізована бухгалтерія Кемсомольського району. І ось — референдум і вибори Президента. Директор школи О. Милотіна запропонувала для виборчої дільниці свій кабінет, але її не послухали. Днями вирішено, що дільниця існуватиме тільки до 1-го грудня, а потім, у разі необхідності, її перенесуть в інше місце. А восьмикласники поки що змушені обдумувати доленосний момент в історії України — ло коридорах.

Іван КАЛІНИЧЕНКО, Херсон.

Факт

ДОЛАРИ НА «ДВЕРІ»

Українсько-американський фонд «Відродження» у квітні 1990 року заснований відомим американським благодійником-фінансистом Джорджем Соросом та українськими громадськими організаціями: асоціацією «Зелений світ», Товариством української мови імені Т. Шевченка, Українським фондом культури та Українською Радою захисту миру. Як заявив київський журналіст виконавчий директор фонду Валерій Грозин, мета «Відродження» — відкрити для України якомога більше дверей у світ. Щоб республіка бачила, що діється в світах, і саїти щоб пізнали Україну не тільки як частину «далекої і незрозумілої» Росії чи місця, де «гахну» Чорнобиль.

Головні напрямки діяльності фонду «Відродження»: міжнародні програми в галузі освіти, стажування українських фахівців за кордоном, розбудова демократичних інституцій і допомога в становленні громадянського суспільства, фінансування закордонних лоздор.

Діяльність фонду — це не тільки красні слова. Він уже фінансує Культурологічний центр імені Лєся Курбаса (49 700), Українську незалежну інформагенцію «Республіка» (38 610), Наукове товариство імені Петра Могили (28 000), створення об'єднання українських рок-клубів (50 000), біскале українського обрзотворчого мистецтва «Львів-91» (34 000), Український незалежний центр соціальних досліджень (29 000). В дужках — то суми. І не в наших «дерев'яних», а в доларах. Плюс необхідне обладнання, устаткування, апаратура. Фонд готовий допомогти асім, у кого є цікаві пропозиції. Це і є благодійність. Володимир СКАНЯ.

Про що говорять

Ціна свободи

Росія вводить вільні ціни. Жахи, які підкидає кам преса, вражають: молоко по 5 карбованців за літр, хліб по 6 карбованців за бухалець... Що чекає кві Про це — розмова нашого кореспондента з начальником відділу ціноутворення сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів Управління цік Міністерства економіки України Анатолієм ПОГРІБНИМ.

— Що таке вільні ціни?

— Спочатку був Закон про ціноутворення, який наша Верховна Рада прийняла лершою — його сиопіювали всі республіки, а тому числі й прибалтійські. Потім, у липні 1991 року — Постанова Верховної Ради «Про програму надзвичайних заходів щодо стабілізації економіки України» виходу її з «нового стану», яка дозволяла реалізацію продукції, яка має лідаційний лопит і при діючих фіксованих цінах збиткова або низькорентабельна. Ім Кабінет міністрів був інятий документи, які регламентували введення так званих догоярних ціл — всі вони логоджені з Верховною Радою. Тобто, ми випереджаємо в цьому відношенні Росію.

— Договірна, вона ж вільна ціна — хто з ким домовляється?

— Вкробник з торгівлею. — Як утвориться ціна формується вільна ціна?

— Це перш за все витрати промисловості, нормативні прибутку, затверджені урядом — тобто, норматив рентабельності. Виходимо на олтову ціну. Якщо ця продукція обладається установлюється ціна з обору. Далі — торговельна наценка, яка вкючає в себе витрати торгівлі. Вони теж регламентовані — до 20%.

— Чи можна назвати такі ціни вільними? Адже вони в кожній складовій частині кимось регламентовані.

— Можна. Раніше держава затверджувала олтову ціну, і було так, що вона леревнувала роздрібну. Сьогодні спривина надходить за договірними цінами — ціна на готову продукцію росте.

— Тобто, промисловість встановлює ціну від реальних витрат?

— Так. — Отже, принципи формування ціл на однорідну продукцію однакові?

— Однакові. — І немає механізму конкуренції, який би дозволяв розорити того, хто менш ефективно працює?

— Ми не можемо створити конкуренцію в умовах держав-

ної власності. Тому ніхто, жодне підприємство ще не збанкрутувало.

— І продукції більше не стало...

— Менше! Про що свідчать наш досвід? Перевели на догоярні ціни кондитерську промисловість — ви бачите асортимент! Жива риба в кільках разів більше коштує — а її немає. Стримуючого фактора ціл немає — і продукції немає. Але виробники, лідімаючи ціну і зменшуючи випуск товару, не несуть збитків — монополія держдержавлі.

— А що торгівля? Вона бере участь у формуванні ціл?

— У наї фіксованій прибутку з проданого товару. Але якщо товар не йде, вона вимагає зниження ціл.

— Щось не пригадує виладнів реального зниження ціл. Приймаймі остаким часом. Мабуть, торгівлі качати на те, що товар не йде, хай хоч пропадає!

— Так. Тому що є фонди уцінки — це вже держава буде думати, брати на себе якусь відповідальність.

— Отже, держдержавлі не може перейти до ринку без приватизації!

— І торгівля, і промисловість. Тобто, в політиці ціноутворення немає ніякого обмеження ринку, але перед тим, як «відлускати» ціни, треба було створити ринкову базу — приватизацію.

— І остаким залишками: якщо Росія введе вільні ціни, чи лідснотать вони у нас?

— Неші прогнози: так. Ми вимушені будемо йти в її фарватері.

— І купони, миткиці, власна валюта не допоможуть!

— Якщо Росія введе конвертовану валюту, то туди лозеуть все, як у Польщу. Якщо ми введемо — до нас лозеуть. Ознака здорової економіки — коли все і товар йде на експорт...

«Коня на трепетную лань» залегати в одну лідаоду, щоб їхати до ринку, виявляється, не можна. Вільна ціна вимагає вільної економіки. А кентаври — то з казки.

Костянтин ПАРИШКУРА, Мал. В. Пилипенка та М. Волова.

Візитна картка

БУТИ ЧИ МАТИ?

У Києві створено Інститут української мови Академії наук України.

Але власного приміщення Інститут не має, як і власної видавничої бази, сучасного комп'ютерного устаткування, сформованого кадрового штату. Не має навіть директора. Зате є Закон про мови, механізм впровадження в життя якого кедеосномий. Є державна програма розвитку української та інших мов республіки. Врешті-решт, з'явилася чимало охочих вивчити й полюбити державну мову України, але як це зробити, якщо, знову ж таки, самовчителі, підручників, словників немає! Про практичну діяльність нового Інституту української мови АН України в й лопресила розповісти його директора-організатора, доктор філологічних наук Олександр ТАРАНЕНКА:

— Інститут хоч і академічний, але, звісно, створений не лише задля того, щоб проводити фундаментальні дослідження. Принагідно зауважу, що організований він на базі українських відділів Інституту мовознавства імені О. Потебні з одночасним розгортанням кількох нових відділів. Щодо практичної діяльності, то найближчим часом вийдуть у світ Історія української літературної мови, одномовний Тлумачний словник, Функціональна граматика української мови. Російсько-український словник ділової людської видавництва «Радянський письменник» об'єднав андрювати в першому кварталі наступного року. Готуються до друку Етимологічний словник української мови, тритомний Російсько-української термінології, Атлас української мови.

Але всі проблеми замикаються на поліграфічній базі. Приміром, видавництво «Наукова думка» цілком задовольняє нас своїм професіоналізмом, але аж ніяк не олеративністю. Тому нині розмірковуємо над тим, як би створити власну мобільну видавничу базу.

Якщо відверто, то вряжемо від презентації Інституту української мови лєсимістичне. І найперше, тому, що знову доводиться вибирати: бути самостійною сарольєською державою, не створюючи максимуму сприятливих умов для розвитку української мови — основ державності, чи мати новий академічний Інститут, але на державному плані не дбати акспід про його престиж і авторитет.

Катерина КІНДРАСЬ.

Продиктовано в номер

В ніч на понеділок у луганському селі імені 30-річчя ВЛКСМ алао молодогвардійське підпілля. Зірано з лостаментів 6 бюстів героїв-краснодонців. Нетривало виявилася тонка цементна стяжка, недовговічною — священика пам'яті. Конкретної версії міліція ще

не визначила. Хоча, на думку начальника Ленінського райвідділу внутрішніх справ Володимира Видюкова, примітний варварський почерк нічних геостратів вказує на бакалійний хуліганський акт — окрім сплюндерованих пам'ятників, лоніаєчено садові лавк, розбніті

ПОБУТОВИЙ ВАНДАЛІЗМ?

урни для сміття. Провокаційних політичних мотивів слідство також не аналізує, але це вже підтверджується або спростується після з'ясування в установленні динунського злочину. Сергій СКИБА, Луганськ.

Левко ЛУК'ЯНЕНКО:

«Я належу
до тих,
ким
рухає
не злоба
до ворогів,
а любов
до України».

ЗА НЬОГО ГОВОРЯТЬ НЬОГО ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ

Левко Лук'яненко народився 24 серпня 1927 року в селі Хрпівці Городнянського району на Чернігівщині в селянській сім'ї.

З 1944 по 1953 роки перебував на військовій службі. В 1953 році вступив на юридичний факультет Московського державного університету імені Ломоносова, який закінчив у 1958 році.

Рішення борючись за визволення України остаточно вирішив, що під час прощання військовій службі за межами України, в Астрії. Саме тут він на власні очі побачив, як живе вільний народ, маючи значно гірші природно-кліматичні умови. А тому після закінчення університету самого добивався призначення в Україну.

Працюючи адвокатом, пише програму з питань Робітничо-селянської спілки. Мета — досягнення державою незалежності України конституційним парламентським шляхом.

У 1961 році КДБ арештує члена Спілки і заарештовує Лук'яненка, а також програми і організатора Спілки, до страсти. Після 70-денного перебування в камері смертної кари, вночі замінює на 15 років ув'язнення. Восени 1976 року, після звільнення, відразу вкладається в політичне життя і стає одним із засновників Української Хелсінської групи. Наприкінці 1977 року знову в'яжуть. Цього разу — 10 років ув'язнення і 5 років заслання. З березня 1988 року очолює Хелсінську групу, яка згодом переіменовується в Українську Хелсінську спілку, а 30 квітня 1990 року на устеновому з'їзді — в Українську республіканську партію. На виборках до парламенту України переміг у першому турі, попри всілякі провокації і дезінформацію з боку протаргату та інших проімперських сил.

Сьогодні патріарх сучасного національно-демократичного руху Левко Лук'яненко — провідний громадсько-політичний та державний діяч: голова Української республіканської партії, член Політраки Руху, член Президії Народної Ради. Вільно володіє англійською мовою.

Одружений, проживає у с. Хотів під Києвом.

Приватизується торгівля, сфера обслуговування та розпочинається демонополізація, роздержавлення і справедлива приватизація підприємств. Усе державне майно, що підлягає приватизації, розподіляється в обмін на державні цінні папери, якими безлатовно наділяється кожний громадянин України.

Створюється режим найбільшого сприяння інвестиціям у житлове будівництво і розвиток соціальної сфери.

Розпочинається земельна реформа з таким розрахунком, щоб уже з весня 1992 року кожний селянин мав можливість за банківним одержати земельну ділянку й вільно обрати форму господарювання.

Принимався адміністративне втручання в господарську діяльність виробників сільськогосподарського продукту.

диференційований (у залежності від вікості) податок на землю, який сприяє зростанню сільськогосподарського виробництва.

«ефективну систему контролю за родючістю землі та штрафних санкцій на небажате ставлення до неї».

Необхідно прискорити виробництво машин та засобів малої механізації сільськогосподарських робіт, створення малих підприємств з переробки сільськогосподарського продукту, підготовку кадрів для фермерських господарств.

На підставі нової Конституції та нового виборчого закону завершується реформа органів державної влади та управління всіх рівнів.

Налагодується повноцінні дипломатичні відносини з іншими державами.

організація єдиної системи екологічного контролю;

локалізація, а де можливо і ліквідація наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

досягнені перетворення України в безядерну зону; втручання чорнобильської України;

захист водних басейнів України;

оодорювання довкілля у Домаші і Подпиріві і в відновлення природного потенціалу Причорномор'я і Карпат.

2. Забезпечення прав людини:

придання України до міжнародних правових угод з прав людини;

ефективну державну підтримку відомств і розвитку національних культур народу України;

визнання на державному рівні осіб та організацій, які вели боротьбу за волю України;

підтримку діяльності міжнародних державних та громадських організацій, що захищають права особи;

повернення релігійним громадам всіх культових споруд, що використовуються не за призначенням, та допомога у відбудові зруйнованих і будівництві нових культових споруд;

3. Відновлення національної культури, освіти і науки:

оприлюднення багатства національної духовної спадщини, від якої народ був відлучений;

заохочення відкриття національних шкіл, театрів, бібліотек тощо;

координатна реорганізація системи освіти з урахуванням національних традицій та сучасного міжнародного досвіду;

створення спеціальних фондів для навчання талановитої молоді у платних навчальних закладах України та за кордоном;

державна підтримка фундаментальної науки;

створення умов для масштабного інвестування розвитку науково-технічної сфери;

запровадження ефективної системи підготовки і атестації наукових та науково-педагогічних кадрів;

налагодування міжнародного співробітництва у сфері культури, освіти і науки.

Громадянам України забезпечується середньоевропейський рівень життя, економіці — можливість вільного розвитку.

Досягнення поставленої мети вимагає консолідації всього народу України та об'єднання всіх політичних сил. Саме це і буде моєю основним завданням. Натхнення, досвід і знання фахівців, моя рішучість і послідовність як Президента забезпечать виконання цієї програми.

Я вірю в народ України. Я вірю в свої сили. Шлях нації шляхетний. Засоби нашої чирні і чесні.

Ми переможемо. Хай допоможе нам Бог!

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ КАНДИДАТА В ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ

П'ять років достатньо,
щоб Україна стала розвиненою
європейською державою

Перші кроки Україну
вирішувати лише радикальні
реформи. Рішуче і без
вагань! Але не за рахунок на-
роду.

Формується уряд народної
довіри.

Принимався переформулювання коштів імперського
центру, в тому числі й а-
вляти кошти, що оплачують-
ся Москві ініціатива за
поставки продукції в У-
країну.

Переорганізується всі факти
роздержавлення і приватиза-
ції, які мали місце останнім
часом, і повертається у дер-
жавну власність майно, неа-
декватно призначення компар-
тиїно комуністичною.

За рахунок вивільнення
фінансових ресурсів:
— вводиться в дію механізм
індексної доходу населення,
підтримується на рівні про-
житкового мінімуму пенсії
забезпечення та стипендії;

розв'язується проблема за-
безпечення медичними;
запроваджується система
пріоритетного правдолюб-
ства жінок на неспівпадінні
виробництвах та виробни-
цтвах із вільним режимом ро-
боти. У найбільшій перспек-
тиві законодавчо визнається
домашня праця жінок-матері
за державно важливу з оп-
латою з бюджету.

Закривається Чорнобильська
АЕС, запроваджується
ефективна система допомоги
громадянам, які постраждали
від чорнобильської катастро-
фи.

Упроваджені перших трьох
мислей України: переде-
ловний контроль над власним
життям. Досте бути безправ-
но роботою!

Створюється національна
гвардія, служба національної
безпеки, прикордонна охор-
на, митна служба. Закладає-
ться основа власних зброй-
них сил.

Забезпечується державно-
ю доповідню радикальні
селянські господарства (фер-
мери), нові та існуючі госпа-
дарські об'єднання селян.

Прискорюється прийняття
нової Конституції України і
на її основі. Розпочинається
реформа органів державної
влади і управління.

Упроваджені першого ро-
ку: Україна твердо стає
на ноги. Суспільство на-
дібно демократичну владу;
працюючим — рівні можли-
вості; непрацюючим — дер-
жавний захист.

Необхідно завершити створення
власних збройних сил і
реформу правосуддя органів.
Запровадити власну
валюту з безумовним захис-
том усіх заохочень грома-
дян.

Реалізується програма
державної підтримки приват-
ного підприємництва та під-
приємств, яка передбачає за-
охочувальний режим право-
вого і економічного регулю-
вання підприємницької діяль-
ності та сприяє умови для
іноземних інвестицій в
економіку України.

Здійснюється реформа подат-
кової та бюджетно-фінан-
сової систем, до рівня чин-
лизових країн зменшують-
ся податки, з населення,
центр ваги бюджетної систе-
ми зміщується на користь
регіональних бюджетів.

З метою інтенсивного продо-
вольного ринку необхідно
розгорнути земельну реформу,
передаючи землі:

— передати землі у власність
місцевим громадянам України;
— безпосередньо виробникам
сільськогосподарського про-
дукту з правом продажу че-
рез 10 років;

— передати безплатно
огороджені земельні діляч-
ки тим, хто працює з сіль-
ською господарств та про-
живає на даній території;

Упроваджені трьох років: У-
країна виконає свій код
реорганізації — до динаміч-
ного поступу.

Завершується в цілому
приватизація та земельна ре-
форма. Держава усувається
від підприємницької діяль-
ності і будь-якого адміні-
стративного втручання у ви-
робничу сферу.

Розбудовується система
зовнішньоекономічних зв'яз-
ків на принципах угоди й
економічної безпеки для У-
країни. Україна стає повно-
правним членом міжнародних
фінансово-валютних і банків-
ських об'єднань.

Структура економіки пере-
орієнтовується на задоволен-
ня соціальних потреб, у то-
му числі й за рахунок кон-
серції підприємств військово-
промислового комплексу.

Досягається загальна ста-
більність економіки:

— темпи інфляції зменшують-
ся до безпечного рівня;

— забезпечується повна внут-
рішня і зовнішня конверта-
бельність національної валюти;

— зменшується дефіцит дер-
жавного бюджету;

— досягається рівень зайня-
тості населення, характерний
для здорової економіки;

— насичується товарний ри-
нок.

П'ять років незалежності:
Україна — вільна, єдина,
бідна.

Реалізується програми:

1. Створення в Україні ді-
лової системи захисту і від-
новлення природного середо-
вища:

— державна підтримка від-
новлення екологічно чистих,
середньоевропейських і без-
печних технологій у промисло-
вості, сільською господарстві,
на транспорті;

БЕЗ всякого сумніву, саме завдання комплексної програми будівництва економіки України в умовах незалежності — факт історичної ваги. Врешті-решт, уряд, мабуть, зрозумів: після того, як більше року проголошено Декларіацію, крімної цілий пакет законів, що підкріплюють нашу суверенітет і апісакс Ант еро незалежності, по-дальше союзнація у піврау економічного базисада аже не можнаю коаксіатіт півра, «про-важний центр». Справді, на-стає момент істини: або ж бра-ти на себе асо відповідальність за стан справ в Україні, або їти в аісторію. Здається, уряд вибрав перше. Проте і тут да-дається ажані багаторівня за-мислу історичного. Чого ре-зультат аже відкрити сиривален-тій громадян України на своє подальше зобов'язання і апра-дати керіуції крон уряду у напрямі радикальних реформ, прем'єр В. Фомін у своїй доповіді щодо проекту програми об'язку націоної критикі об-в'язку усе саму Верховну Раду. Так, принципово позицію на-роду парламенту стосовно угод про економічне співпра-вство [іміжко, що цей проект угоди Празіда Верховної Ра-ди аіспівняє як такий, що не аіспівняє інтересам України] Вітольд Павлович назаєз не-безпечною ознакою, а депута-ти, які стоять на цих позиціях, — ероматичним, що «співняє надію аі-ноаміт України з білосвітним дахкам ілі сопоіаіноу стрі-вою. Сам же керівнір краі-Україну, «державою, що са-мостійно приймає політичні і мініародні рішення, що за-апанієм розсудом обирає со-бі партнерів і союзників, що за-ножіє саме рішення аіспівдає перед самі «народом». Проте, аже саме асого цього і не дозволя зробіти Україну той аспірат угод, що її не підписали інші представни-бо, як зазначив краі-президе-рентіа деміації Укріна пер-ший аіце-прем'єр-міністр К. Масин, «ред поповнен до-говору супервенті Декларіації і Аіту незалежності, Закону про економічну самостійність, а... принципів рівноправності учас-ників Договору має дуже де-кларативний характер».

НЕ зрозуміло, при чому тут романтизм депута-тів, коли далі перші осіб уряду відносять зовсім протилежні думки стосовно одного і того ж докумен-та.

Викликає увагу і подвійна позиція уряду відносно со-заюного центру. Як зазначив у доповіді В. Фомін, «...протогом бльшім як черв-століття колишній центр про-важує таку економічну полі-тику щодо України, яка без особливоті натажкі можна кваліфікувати як колоніаль-ну і «за все цей час з Укра-їною набіралося значно бль-ше, ніж поверталося». Беспе-

ставши сирію нафти за Росію будуть суттєво зменшені. Та-ка ж ситуація і в інших краї-нах, які не пов'язані з під-писанням Договору про еко-номічне співправство, а об-в'язуються суттєвим змен-шенням вироботу нафти і, як зазначив президент В. Сел-цин, вільні ціни на сирю-вину, що вводиться в 1992 році, будуть сприяти ви-нолю інтересам Росії як традиційного постачальни-ка сировинних ресурсів. Вітольд Павлович чомусь забув, що у випадку з тими ж енерго-носіями бльшіе 20 відсотів підприємств по переобрі сир-їої нафти зосереджено на

такло, незалежно від того, будуть чи не будуть підписа-ні ці інші політичні та еко-номічні угоди.

Не викликає особливого ентузіазму не тільки доповідь Прем'єра, а й сама програма основних напрямів економі-чної політики в умовах не-залежності. Так, безперечно, заслуговує відмітки позиція уряду, який розглядає пита-ння структурних змін в еко-номії як один із найважли-вих пріоритетів у своїй ді-яльності. Ці проблеми сто-ять перед економікою Укра-їни бльшіе двох десятиліть, і щодо цього було прийнято безліч різних програм, але

чому же вчора така ж, як і ми, соціалістична та голодна Польща вже сьогодні страждає від перевищувача сир-ської продукції, а ми, Україна, і як ми, маючи так багато фактив, що керують солом, і такі родючі землі, купують заарозі, просять продукції? І як ми, маючи так багато фактив, що керують солом, і такі родючі землі, купують заарозі, просять продукції? І як ми, маючи так багато фактив, що керують солом, і такі родючі землі, купують заарозі, просять продукції?

Безперечно, «гріхним успіху програми повинні стати при-наслідки до бізнесової ре-форма. Оце і той принципо-во новий підхід до вирішення цих проблем (в тому числі і сільськогосподарської), що сто-ять сьогодні перед неза-лежною Україною. Тільки рі-шення кроку уряду в цьому на-прямі зможе змінити ситуа-цію на краіде, але і цих розділах програми немає ко-нкретик... Складається вра-ження, що бльшіе зусилля, які пдійдуть до цієї справи. Так, єдиних оптимальних ре-цептів роздержавлення сьо-годні немає, аже і досвід краіа Заходу, приклад ін-шої Європи. Отже, потрібні прийняті рішення і почина-ти реформування, аже внос-е необхідні корективи в цей процес, аже сьогодні всі втомлялися найбільше від не-визначеності, аже ситуація ста очікуваною, конкрет-но. Те саме стосується і проекту фінансової реформи. Тут, аже в умовах, коли го-товий лийти таш, аже жа-ва зусиль впливає на ці-нини. Ще минулого року Вер-ховна Рада аіспівняла від-пустити краіа від сиріої мо-локою, а різницю у вільних і фінансованих цінах безпо-средньо відшкодувати насе-ленню. Тоді уряд не сприй-мав пропозицію, а зараз про-понує ці непопулярні захо-ди сам. Сьогодні ж, коли еко-номічна ситуація поліпши-лася, коли Росія переходить на вільні ціни на сирівину і кхто це не знає, чим усе не-залежність дає Україні, так от, сьогодні зміна ситуації, а рівняння цінами відбувати-меться кабагато складніше, аже в умовах, коли перевер-но, до ще бльшого зростає широкі версти населе-ня. Правда, уряд обіцяє ша-ро, аже пропонує такий ме-тоду «багато» змін, аже аіспівняє перехід до ринко-вих відносин з мінімальним втратами для населення. Що ж, як каже, у нас чим, на-шого теліта та й вояка з'їсти. Досвід же інших краіа за-свідчує: перехід до ринку без-літкового погіршення жит-тя бльшістю населення не-можливий, і про це потрібні аіспівняти гоговорити. Аже чим бльшіе зусилля на пере-ршування, тим скоріше буде про-йдено ці тяжкий шлях. Пта-нини домагає в тому, чи спро-можеться наш уряд змінити ці і, головне, чи має він кредит довіри від народу, аби «аіспівняти ці реформи».

Юрій НЕСТЕРЯК, народний депутат Укра-їни.

РЕЦЕПТИ НЕВДОЛИ

Деякі зауваження з приводу обговорення проекту програми «Основні напрям економічної політики України в умовах незалежності»

речно, така оцінка діал центрів відповідала історичній правді і заслуговує на під-кріплення. Саме тому аже не-логічним з той факт, що у своїх практичних діях на-урий усе ж таки продовжує на-рушувати інтересам со-заюного центрів. Так Вітольд Павлович підкреслює: «Нарпичний цього року ше ділять систему централізо-ваного керівництва економікою Союзу, з фантом існування якої ми не можемо не рахува-ти». Хочеться лише нага-дати: на той час це був Закон про економічну са-мостійність, уже були зміне-ні відповідні статті нашої Конституції, що скасовує-права центру керувати еко-номікою України. Тим часом програма назаєзничий за-ходів щодо виходу економі-ки України з кризового стану, що її розробно уряд улітку цього року, також була «...зорієнтована на використання ресурсної бази Союзу, що розподілялася централізо-вано».

Така орієнтація нашого уряду на центр та його «муд-рі рішення» призвела до кри-зи нашої грошово-фінансової системи. Аж до того, що пре-м'єр-міністр змусив був уряд, що «сьогодні центр скор-отив виділення України го-тових до 15 відсотів від по-треби і на мого бльшіе бу-виплачувати зарплату». Як-що ж урахувати намір росій-ської керівництва взяти на себе емісійну функцію про-важування карбованців, то без кетякого введення в обі-г великих грошей Україну че-кає або повна фінансова не-залежність від Російського державного банку, або ж еко-номічний хаос.

До таких самих згубних наслідків призвела і орієнта-ція уряду на «централізо-ване» забезпечення України енергоносіями, і в першу чер-гу нафтою. У 1992 році по-

Україні. І якщо Росія при-йматиме зовсім поставання нам нафти, то відповідно ми не зможемо відкупити для неї зорієнтовані з цієї нафти за-ноші. І, як то каже, почина-ється лавиною реакція аб-сурду та економічне безлад-дя далі всь, республи, а не тільки для України. А на та-кі кроки тверезі політики не навмисно, а бо не пиль у-важувати. Стосуючи ж еко-номічного базисада на Україні, то воно справді настає, але не у зв'язку з позицією парла-менту щодо угоди, а скоріше у зв'язку з неспроможністю уряду діяти ефективно.

Врешті-решт, Верховна Ра-да ніколи не була проти До-говору про економічне спів-правство як таке. Аже саме наші парламент і виступа-є ініціатором про розробку такої угоди. Але вона повин-на забезпечувати справжній відносини і базуватися на ро-звинувальних дво-і багато-біччю. Сьогодні ж, коли на-ше держави, що регу-люють цю сферу еко-номічної діяльності, той же ший і який запропону-ва центр: спочатку політична угода (яка, до речі, суттєво обмежує права республіки та зменшує її вплив на уряд), а потім окремі договори, і на-прямками діяльності, позитивні результати щодо на-годування міжреспублікан-ських зв'язків не дає. Аже криза зв'язків між підпри-ємствами — не у площині ший, а в площині гро-шово-фінансової. У Укра-їні не підписана, а у відсу-тності на території, що її на-зивають «сильним економіч-ним центром», грошової оди-ниці, яка має регулювати ін-фляційний процес. За валю-ти сьогодні можна придба-ти будь-який товар навіть у ме-жах колишнього Союзу. І якщо наш уряд дозволя віль-ний бартер, то взаємодійні-прями зв'язки між підприєм-ствами відновляться б момен-

тально не реалізовані, і ситу-ація фактично зайшла у без-вихід. І це не дивно, бо не розробці всіх програм не-можливо записати один прин-цип, що базуватиметься на-дальше адміністративно-майдант системи. На жаль, і останні пропозиції уряду не мають принципово нових рі-шень та механізмів.

Виявляємо другий, надзвичайно важливий розділ про-грами, а саме — забезпече-ння населення продуктами харчування. Виявляється, якщо не сміх (правда, криво сло-во), то великий подвиг нашо-чащо «глибокий» аналіз урядом причин спадку сільсько-господарської виробництва. Окрім інших традиційних на-ривань, ця ситуація поясню-ється і «погіршенням трудо-вої дисципліни та зривами матеріально-технічного за-безпечення», що майже сло-во в слово повторює «відпо-відні розділи Проловської програми часів Брєжнєва». Аже в умовах, коли запропо-нується, аж наповнити про-дуктами харчування найбільш чим часом? Збільшення ін-фляції, розвиток матеріально-технічної бази АПК та інші традиційні заходи, які не мо-жуть привести до суттєвих змін. А от та частина про-грами, яка може дати швид-кий ефект, тобто конкретні пропозиції щодо приватиза-ції, викладена так, що стає зрозумілим одне: і в наступ-ному 1992 році селяни аан-шиться без землі, а ми будемо змусити купувати за про-дажом не тільки фураж, а й хліб, і м'ясо, молоко, за умо-в, які не дають чим за все це платити. З цього приводу хо-тілося б запитати міністра сільськогосподарства О. Тимощенка: не кажучи про розвинуті національні про-екти, де 2—3 відсотки фер-мерів годують усе населення, та ще й на... домогачуть,

жодна не реалізована, і ситу-ація фактично зайшла у без-вихід. І це не дивно, бо не розробці всіх програм не-можливо записати один прин-цип, що базуватиметься на-дальше адміністративно-майдант системи. На жаль, і останні пропозиції уряду не мають принципово нових рі-шень та механізмів.

Мінекономіки розіслало найкращий варіант проекту Закону про плату за землю в окремі області для його опра-цювання. Інше рішення не-можливо та зауваження. Яго і для чого лаять людей же «кисрині» і не прийняти Законом саме неперевірені референдуми, а здо-гадавшись, зробити власні ви-снози... Юрій НЕСТЕРЯК, спеціальний кореспон-дент «Голосу України».

Репліка з приводу

НЕ ТАКИЙ СТРАШНИЙ ЗАКОН...

Кількі асеураційні референдум та президентські вибори не аіспівняють людський пра-воті. Підприємства цьому — десяткі лийста до аграрного аідміну «Голосу України» із запитами щодо проекту Закону про плату за землю. Ко-снодіванням для нас самих таверної ділянки з Дніпропетров-ської області, аже не тільки пропонує, аже і платити. Зако-ну зма реаліза на місці і а зма — маіналі для українського народу цюді. Подіаю та кошту у насаміи муніах, крім-року, досетого імілі наробовача за квадратний метр [!].

Ми терміново зв'язалися з урядом про земельний ре-форму Борисом Чепковим з

проявляючи прокомуністичні сим-патії. Презентаційні при-мірні примітні Закону, боюх чим Михайлович аже коментарі відоміає: «Що тут коменту-вати? Закон а стадії розроб-ки. Намає ніяк переверну-ти не відповідала діячності. Чи не шодня я йому щось запро-понує, доповнюється...»

Ніхто з нас не ставився до проекту Закону не знайшли. Найкращ

плата за землю — 56 карбо-ванців за гектар — пропону-вати для Криму. Але ж і що там, погодяться, можна на-саму сміяти. Шодо за-вези населення пунктів, то це питання не вирішено, а ми не визначено. Аже в со-годнішньому, буде доступною для кожного. Окрім того, про-понується збільшити від-плату за землю до 100 карбо-ванців аїні, пенсіонерів, чор-нобильців... І, аже в умовах, про документ, розісланий на місця. Спра-ва

лі, Мінекономіки розіслало найкращий варіант проекту Закону про плату за землю в окремі області для його опра-цювання. Інше рішення не-можливо та зауваження. Яго і для чого лаять людей же «кисрині» і не прийняти Законом саме неперевірені референдуми, а здо-гадавшись, зробити власні ви-снози... Юрій НЕСТЕРЯК, спеціальний кореспон-дент «Голосу України».

- Лист з Німеччини

Берлін — Бонн.

«НОЖ» НАБТЪ [ФРИ]

En-61-c1 (CUA).

ДМЕТРО ПОЛУНІН.

Не до сміху

М. ГОРБАЧОВ.

літизми. Приїздили до Італії у пошуках кращої долі без грошей, без елементарного знання мови, вони ризували, вихідцями з країн Східної Європи та Африки за рідким вином виявляються не в змоззі пристосуватися до нових умов і часто потрапляють під вплив злочинних угруповань. Те, що зростає кількість правопорушень, не може не викликати роздратування і занепокоєння італійців. Згідно з деякими фактами, сьогодні в Італії знаходяться понад 800 тисяч емігрантів з країн, які не є членами Європейського Союзу. Співтовариства, багаті з них не

мають необхідних документів
і дозволу на помещення,

У пресі у зв'язку з цим з'являються тривожні дані щодо втеки зі Сходу, які загрожують ітєлії ЄС, — можливі потім емігранти з країни Східної Європи оцінюються від одного до двох мільйонів щороку. Тут існує небезпека, що масове еміграція порушить соціальний баланс, виникне в країні, а також добробут і споний італійських платників податку.

Справи кримінальні

СНІДАННЯ ПРЕЗИДЕНТІВ

Мат. з журналу «Економіст» (Великобританія).

«Берлінер цайтунг»
[ФРН].

КРАЩЕ ПОАПЛОДУЙМО

— Хочемо в міліцію податися, — накуть мені, граючи «мазан», двоє моїх одиосельців, які щойно знали армійську «демабелську» форму. — Ось запрошення в патрульно-постовий полімаємо.

— Так у чому ж затримали!

— Та ні, ми хочемо ногоє жвавішого, романтичнішого, от анби — у ЗМОР. Але ж туди страшний конкурс.

Треба допомогти, ян просять. «Ідіть, — накуть, — на Червонозориний проспект, там базз «змоліція». Подняйтесь на їхне життя, побалакайт з ними...»

Пішли і... зникли. Здибує через місяць: «То яні!»

Усміхються: «Нема дурних, там ти «танкують», ще більше, ніж в армії...»

Виходить, дійшло! Барати, тілінки і гвардійська авіація — то все заврху, а несподі! — літ, кров, ризик. Та ще поступове усаїдмалення того, що тину саму «руноляшину» та стрільбу десь у темних лісах «адрощують» і той, з ним, десь ноліть тобі зійтись у дуобі! Правда, за тобою присага, інструція по застоуванню зброї, а в нього... Ах, краще не згадувати. Краще поаплодуємо їм — тин, хто не злякався.

Анатолія БЕНЬ.

Фото Сєргія КОВАЛЬЧУКА

[illegible]

І ПОЛІТИКА

ОСІНЬ 91-го року. Переддень і після Жовтневих Днів. Десяти розмов зустріч з сотнями людей. Перебів у виробничій, знервованості, невпевненості. Черги. Митингові суперечки, парламентські дискусії, пачки листів щодня...
Політична суспільства ділила межі, за яку не безпечно переступати. Випливає людей розуміє це добре С. правля, і такі, що хотіли б протистояння, конфлікту, очікуючи з того свого виходу. Не прорухаються о...
Парламент, втрутившись не зовсім послідовно і кометовито у тканину суспільних процесів, викликавши в них заострення, в останній перед першою день прийняв виключно відповідальне рішення про підписання економічної угоди. І розіхався...

Настала коротка пауза. Ному доводилось виходити на бордиський майдан, зівс такий момент поодинокі, коли вже і падиби було багато і дихання відносилось, але... очні не цінавались, азарт втрачався. Руки ще робили своє діло, але внутрішній ухромістр все відлік до фінансового свисту.

Перехідний момент несе в собі ознаку тимчасовості, самозачеркнення. Та за ним сплідає новий шар.

...вже справжнього періоду. І в ньому кожному потрібно знати своє місце. Яке ж?

Суттєві інтереси, епроби ІХ узгодити, що і є політикою. І політична гра, якщо «під себе», на майбутнє, на який вийде. Сильний раїв стоніть люди бачили приклади і політики, і політичній гри! Причому, ніколи доводило одного діяста...

Що дає договір про економічне співробітництво, гарантії поставок? Заспокоєння людей перед референдумом? Поступка наміску азори чи обок? Видимість створення економічного простору чи там створений? Всього потроху, і мало певності. Як і тек поснавання політиків і політичних дій, але і сам суспільності, котрі не мають надати знанні. Проте є в ньому і таке, що нікого його необидає. Взяти б його перебабачити. А хто, котрі «не північні тріх місяців» отримав, ухаста Шоправа, на денні з яких, якщо вони не будуть декларациями, чи не розподіляють часу діл всього договору (про розподіл довгошного і внутрішнього боргу, врегулювання економічних обов'язків, при виході з економічної співробітництва чи врегулювання прав власності). С в договір і катки на спробі див'язати економіку всій його учасників до економіки найкращішою частері, і сумнів, чи довжик договір до ратифікації. Але ж якось координувати діл при регуляції, чи підготуватися за два тижні до асоціованості економічної програми з трижовною лібералізацією чіа? А в ній Борис Миколайович не гадують про права суб'єктів договору на узгодження цінової політики. Ім не байдужі такі маневри...

КРИЗА розвивається стрімко. Шіхто не сумнівається, що через 2-3 місяці ситуація ще погіршиться. Тому є передумови, зменшення обсягів виробництва, записання накладаним договором між підприємствами, недовір'я врожая, цінові «монотні». Нхто не сумнівається, що в «зламні мить» в ближні місяці не відвернеться б погіршення ситуації, але... Після обговорення основних напрямків економічної політи...

ки, котра до нинішньої ситуації майже не має відношення, група депутатів висловлює за недовір'я прем'єру. Ухаста, що Верховна Рада не підтримавши не виправданого кроку. Та гра затягує, через три місяці можна буде відповісти: «А ми ж казали, це не зрозуміла». Правда, безпартійний...

Щось подібне сталося в переддень перерви. За стрімким сценарієм планом виникла вимота послухати В. Фокіна — чому бев саявщій щось збирється підписувати? Це, що та було дозвучення Президії, до ухати не браало. Потрібно були демонстрації вірності ідеї незалежності, яку реалізація ідеї лежить дещо в іншій площині. І блисучий зустрічний М. Прем'єр-міністра (хоч випуск у підручній парламентській майстерності) хотів зняти з одного мене відповідальності... вирішуйте самі!

А над усім — очікування референдуму. Суперечливі результати вивчення громадської думки. В різних регіонах по-різному. Потрібен же не реконильний результат. Потрібен всім! З третього заходу шптримувати пропозиції соціалістів про сільський Вексиральний Конгресу Рад. За ним прийнятий дає завдання: — безпосередньо від найширшої громадськості — з'ясувати про суть та перспективи незалежності... на зустріч, до кожної людини донести ідею об'єднання, такого економічного кроку. Та, скотре, Президія ухати не збирється виконувати власну постанову. На її засіданні про Конгрес ухати не згадується. І мотив знайдений одним із членів Президії, ніхав Радіамавотний збором урочаю, не відіраючи. Моєдла, кожнотому своє. Гляди ще хтось із депутатів сльвад кині домір народному за змучуванням цього півного збору збирати. Нхот тин не коин — сльські жетелі — турбуються найбільше. А що в жовтні два тижні не можна було збирати буржани через високу температуру, бо торпиди нагати, — то вже нхоті клопоти. Як і перебів з паланням, запам'ятками, технікою. Нуди вже ім до референдуму! Ще, не дай Боже, за безрезультатні заглядати. Аж ж хоч не від соціаліст шла ініціатива про Конгрес, можна було б заявляти. А так, — копатіє люди буржани та відіть голосувати!

ЧІН ПІДТРИМАЮТЬ виборці Акт? Переконаний, результат буде ясний. Чим же буде дозвучено? Народу. Виключно народові. Хоч до цього збиратися сльвадні славути, не цікакоте, третього грудня ми вам покажемо», — багровіє у «приязні» опонент 7 листопада біла партійна Леніну.

Розмови Юріяна вперше за три черги стосіть відзначення так, як хто вказав за потрібне. Мисте-Герой... Санкт-Петербург відзначило з наслідком кроку престолу. Нарешті виправлено «облаштований» слав'янський переїханнями. Хоч парадні об'єктивності згадувало історичну назву у міста на Неві забрав ще царський уряд. У Москві учасникам рймких маніфестів, виставило глуму не протистояти оди одному. У Києві не виставило, «сверблять рути у провокаторів. В Миколаєві, Кременчуці, Ялті, Дніпропетровську, Володимир-Волинському, жителям з поагою поставили до історичної дати. Проте центральному телебаченню не догодили! автобусам, баг людей відіознали. Накупі, і Президента Горбачова, як голіться, з-за кордому приваляти. Тепер має клопоти, подяку, за подороження через пресу — гласність все-таки — перед своїми доведеться виправдовуватися. Нарше вже промовчати від гра подаль.

Вперше за історію України в Києві організація сльвад репрезентації політичних партій. Її значення іпересиче, воно айдучуться розом. Виявляю, що спектр партій ширший, та в основі їх головним чином денала і лежить соціалістична ідея. Ідея справедливості, і що одна партія без іншої приречена, як це сталося з комуністичною. Та це помітно було зі стейдів, котрі партії виступають за щось, котрі — проти чогось. І перспективи майже такі перші.

ТРИВІВНА прага, Недакедо від України спалахнула загарни національної зброєю. Болісно розлутований заявляв «батьком усіх народів» вузлі ІХ братерства. А воно ж асе одио потрібні! Іше за змістом, добре за формами спілкування, кхуре за іскіями... Соматичний білий човник роки 30-ти задалеку спостерігав за дискусією на площі біля консерваторії. Потім сказав: «Вн жсе про татарів, селі, про ітатів, свєрді, — чому про полізик не згадує? Он скільки нас на Янгоштині...».

Правду кажеш, чоловіче добрий. Всіх тріх задувати. Не лише народи, а й люди. Усі себе як Українці мають почувати, як дома. Щоб оцінка кожному — не за чистою мовою, — за чистою совісті. І про це вилупа в Одесі на міжконтинентальному Конгресі.

ЧЕРЕЗ кілька днів вибори Президента. Першого? На мотилі Петлюри в Паризі знається, що «Президент». Михайла Сергієвича Грушевського вельмихат так само, особливо з огляду на його козлів. Та нхні (буде першим, обраним апере нхором. Сидіти, Нхто кри, маване, само нхоту Нрвачку. А можливо, до п'яти його передав боржани «д» він додсть ще одне — «дисципліна».

Достойні конкуренти на президентство йдуть гісною групою. Трохи попереду температурні Гринишні. Чим більше зустрічається з заборончаними більше має прихильників. Але зростає і кількість обережних. Відвертий символ на листівках зоставляв виборців замислюється: чи треба так, як чортів бик на череві? Та «віль» і «бик» не одне й те ж, і реакція на череві у них різна. Може й варто череве нашіля. Одне в Швейцарії прапор червоний уне 700 років. Може тому, що з хрестом?

Реалізму поволі сль вліна на суспільство церка. У тіп еправі клопоти вистають усім конфесіям... Хай збирються, радяться, не вертують. Бо вони — лише проміжна ланка між людністю і Богом. А якщо людство — єдине, то Бог, для віруючого, тин більше єдиний. Проте вже не тільки на митингах біля Блого дому мидно реу, в голосі денних «церковників» з'являється політичний метал. Шкода, бо душа краще сприймає добре слово.

В переломний період прискорюється політична поляризація суспільства. Помітна вона на загальному суспільному тлі, одначе цікавіші її індивідуальні підтексти. Переорієнтація торкається кожної людини, та не кожна поспішає на той чи інший полюс. Зростає кількість зовні пасивних, обережних, очікуючих. Проте з'являється і бажаючі надолужити згаїє, відхреститися від попередньої позиції. Який ж це було наслідком? Пі переосмислення. Де вже там, нахастіється, де перефразування ідеї задля мислі, під нове владство. Бачили б, де центру чи далі? Вдається зігрітись в її промехи чи ні?

Не відстає, заспокоєність, не «метується», доброї! Збюку все видно, довіри не буде ні «серд вяршаний». Формально односторонній, ні серед нхоті, якщо так стається, стається. Тримайся сльвад, достойно, не доводьте свою заповідність відступництвом або і підлість. Вистачає принади, коли позаворошений парторд дуться вчорашнього, аон «конструктивні» своє демократичність. Справді, брідко дивитися на такі стосунки. Це більш несприятливо, ніж просто флюгеровати на владу. Там хоч похвнення можна знайти.

Після рйзкого переходу інформаційного маятника на протилежний край новелі вийрється тон газет. Хоч бабачуть з них так не вистачає інформаційної. Вона «підписності» авторського інтерпретації цього подія та фактів, черпаючи претензію на істинність при відвертому суб'єктивізмі.

ТАННІС нас. Але ж м'ні відповідальні за те, де ми і в яке протікає. Відповідальні усі, і в тому, можливо, найважливіша ознака мінливих дій. Неперсний перехід від протиприродної централізації з царями ухланим і дісним до рівності, до головною фігурою має стати кожен. В одних — ностальгія за «указуванням перстом», — тин звичини. В інших — потреба занукувати ватні, а не протікає. Відповідальність, відповідальність за мінливе і за майбутнє. Найважливіша відповідальність — стороннього суди, чого стілець під ним теж негнаний. Жсе змучується у діалозі переможця, а побити так? Робити сам, керувати не, правлять! — обирай тин, хто керуватиме, як ти хочеш. Одначе і на себе бери відповідальності. Хоче...

Незабаром політика і політична пра одержать нові стимули. Погіршення економічної ситуації, розподіл державних посад, реформа керівних структур, становлення нових партій, утвердження державних символів, нашіть форми зставання. Все це важливо, хоч майже все — зовнішнє, янаюсе, не суттєве. Суттєве лише, чи змемо ми знати прихильників люде до реформи економіки і чи вистачить а усіх нас розуму, не будувати державу для одних за рахунок інших, продовжувати шукати винних замість шукати виходу.

Синість суспільства стає настійною вимогою часу. Забезпечити кращу форму захисту. Не забезпечимо — не буде. Можливо й ніколи.

Осина, 91-го року. Піані осінь.
Олександр МОРОЗ, народний депутат України, політичний керівник Соціалістичної партії України.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Назвіть поіменно

ЧИ НА КОРИСТЬ ГУМАНІСТІВ?

З обуренням довідався про відміну нашим парламентом смертної кари в Україні. Було казано через кілька днів після прийняття цього рішення Верховною Радою у нашому районі серед білого дня задулювали, а потім задушили двадцятирічну жінку. Чоловік залишився без дружини, а півторакарі дитина — без матері. Ведеться самотньо.

Отож хочу запитати наших депутатів, чи не підштовхнуло їхнє рішення злочинців до насильства, бо знали наперед про м'якість покарання. А хіба ж мають право отаке людське ходити по землі? Я хотів би ознайомитися з результатами голосування з цього питання, якщо воно було поіменно, якщо ні — то з прізвищами тих депутатів, які виступили за відміну смертної кари. Щоб усі знали своїх «гуманістів».

М. ГУЗІН.

Кременчук
Полтавщині області.

ДВА джентельмени укладли між собою угоду. Один, назвемо його «І», зобов'язався перед «З» виконати певний обсяг роботи, а той за умовами договору — виплатити йому відповідну суму й виконати перед джентельменом «І» свої обов'язки, які теж обумовлені в цьому документі і скріплені підписами сторін з додержанням необхідних формальностей. Та от яка виходить штука. «І» свої обов'язки виконав повністю, а «З» — ні і збирається... Ну, в цивілізованій країні — там усе ясно: джентельмен «І» не подає руки «З», а подає на нього в суд, і край. Дещо подібного було б розв'язано і в нас там років зі сто тому (хоча знавці стверджують, що традиція ця ще йснує). «І» який був «З» на послоні-або по пниці, і длу кінець...

Але річ яка в тому, що було це не сто і не п'ятдесят років тому, а позавчорі, і не в нас, а в Києві. Такот, «І» — це Євген Носенко, який селиться Козельщині, а «З» — Козельщинський райзаконтр, а який Є. Носенко уклад договір. За умовами договору Євген Антонович зобов'язався заплатити 300 кролів загальною вагою не менше 1000 кілограмів, а заготконтр зобов'язувався по заготконтру продати натовість автомобілів «Жигулі».

Є. Носенко — людина сумлінна, не жадіна і здав він не 300, а 389 кролів, і не 1000 кілограмів, а 1512. А що ж заготконтр? М'ясо прийняла, навіть доядку

ДАВАЙТЕ ЖИТИ ДРУЖНО

Останнім часом мене драгте питання: «Чи хочете, як жити в самостійній державі? Тому хочу запитати кожного з вас проти незалежності України? Чи хочете ви жити в окремих націях, а не в єдиній? Чи надасте перевагу гуртожитку, розселеному, із задержаними нудизми, туалетом і персоналом, який казав, як жити, мов прити, із ким дружити, зустрічатися тощо?»

Самостійну Україну я уявляю просторою і якимись домом, з по-господарським доглянутий городом, наутичим садом. А сам господар буде дружно жити із сусідами і всіма.

І ще хочу звернутися до тих рослин, і тільки тих, які об'єднуються в інтерпрети та різні групи по захисту рослин. Хто на вас нападе? Може, вас позбавлять мож-

Дратує!

ливості спілкуватися, вчитися, читати пресу, дивитися телепередачі різною мовою? Може, поличимо, сідимо на засідках, українських, білоруських та інших шкіл у Росії, в офісах російських в Україні. А ще задумайтесь, кому українці, яких у Канаді майже мільйон, не вимагають тим автономії, як жодні окремі республіки, а поважають канадців, а ті — їх. Діти ж їхні говорять, пишуть, читають, співають по-українськи, а додержують законів країни, в якій живуть.

Тож давайте жити по-людськи, дружно і не розводити чаром. Досить нам Прикарпаття, Молдови. А Україна необхідна буде самостійною, вільною, незалежною.

Т. МЕЛЬНИЧУК.

Володимир-Волинський
Волинської області.

ІНШОГО ЛІДЕРА НЕ БАЧУ

Узявся за перо мене покликала сама життя. Маю 67 років. Промінь їх, мене створив марево привабливості. І ось не скінчі-літ бачу, що настав додержаний момент для мене і для України.

Дорогі брати і сестри мої, єдине наше. Пільні в єдності і славі наперед. Заключено всім ві-

дати свої голоси за В. Чорно-воля, бо помч до іншого, люди, який би міг довести готовність до самопожертви на користь України, не бачу.

П. УГЛЯК.

вєтеран війни та праці,
село Доле
Львівської області.

Обіцяного, кажуть, три роки чекають. Саме три роки минуло з 1989 року, коли Є. Носенко уклад договір з Козельщинською заготконтрою. За цей час він здав за державним цінам 1900 кілограмів кролятин і 3400 кілограмів яловичини та свинини.

Тому нам зається, що він чомусь слухно вимагає продати йому автомобіль або... повернути м'ясо, «Я

З приймальні редакції

Або м'ясо, або «Жигулі»!

тис із здавачами м'яса й виділяли легкові автомобілі «Волжани» до умов укладення з ними договорів з урахуванням заборгованості за попередні роки».

Виходить, що хтось з'явився в руках дитинного м'яса по 2 крб. 50 коп. за кілограм (а саме за такою ціною здав Є. Носенко кролятин), а ще хтось гаряче новеньких «Жигулі».

Як посередник ошукавмо здавачів в об'єднанні Укратов-ВАЗ, не виключено, що на «І» машини кататься хтось з районних депутатів. На це Євген Антонович не згоден зауважити, що не має нічого проти депутатів, але який вони тоді й м'ясо здають.

сам на базарі продам м'ясо, але не за державними цінами, а за ринковими і там же купу собі автомобіль того ж за державною ціною», — каже Є. Носенко.

А ще Євген Антонович зоряється до суду і це, можливо, буде першим судовим процесом з позовом до суверенної України? Та казують, що розпочнеться суд, то «Жигулі» коштуватимуть не 17,5 тисяч, а всі 115.

І ще одне. Як повідомили в УкратовВАЗ, згідно з телеграмою В. Фоміна, легковий автомобіль виділяють лише господарствам, які здають зерно. Мимоволі напрошується запитання: нехай Прем'єр-міністр міг сказувати

такою телеграмою постановою, під якою стоїть підпис Голови Верховної Ради?

Нині Євген Антонович вигадує п'ятинашторку свиней, але цього разу на заготконтр не поспішає. Дуже, дуже правильно робить. А ви як гадаєте?

У приймальні чвергували:

Ігор КАБЛАК,
спеціальний кореспондент
«Голосу України»;
Іван ДОЛГІН,
журст.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Переламують

ЛЕТЯТЬ ГОЛОВИ

редакторів
районних газет
на Чернігівщині

У жовтні наша газета по відомцях про самогубство редактора морозівської районної газети «Нові горизонти» Василя Нікітича. Не витримає наш брід-журналіст ображам, галузувань, припнєжків, утисків. Не зміг ніти йти проти адляної совісті, своїх переконань. Обрав такий засіб боротьби.

А дніам до редакції зайшов колишній редактор тлаласької районної газети «Трибуна хлібороба» Володимир Опришко. Працював він самовидцем, інколи зривався, гарчачував, але не замочував неділів, що так кодили «чч», «значаліству», а тому уважався непокірним, а був попереднього виконання до поранку денного сесії райради питання про переобрання редактора районної газети голови Рад Р. Селу. Використав усі методи фарби, щоб змусити його очорнити В. Опришку, наводив м'яко-кізичу, незрозумілу звинувачення. При цьому не було вагало до цього протест, що був переданий сесії під час її роботи, колектив редакції проти зміщення іншого ватажка, прохання, який все ж сесія ухвалила редактора, призначивши на його місце заступника М. Ошищеня.

Зинувачували В. Опришку в усіх гріхах переважно колишні партпартянини — секретарі, заведуючі структурою райкому компарті. Тепер усі вони обіцяють керувати посади в органах управління і являють порядком опрацювання методами. Ходить гомін по Норолу, що у райвиконкомі йде чистка, бо треба відчистити місця для призначування вчорашніх райкомівців, вони ж бо не посидівають до пуга й заволодують державою. Так не чини, а на місці редактора справно обрано керуючу справним райвиконкомом Н. Пилипу. Опралі ІІ відкритим голосуванням, а попередника ухвалили — таємним. Усе у нас інколи робиться заздалегідь, а не йти й прикинь нерівнина.

У своїй сповіді, надрукованій в «Трибуні хлібороба», В. Опришко написав: «Ваша газета, дім і школа знають. Морально, Духовно. Не віднажди, що комуś заманеться зламати й мене. Я відстою свій дім і школу, щоб про це мене ставили до відомої. Що ж, недочетні майстри інтриг. Тому, мабуть, не вдалося змусити вас змусити мене переламати (бачте, навіть не зламати), то ті ніяк не піддаються...». Он як! Не піддаються! Мене можна відсторонити від керівництва газетою. Хоч і підступним методом. Але переламати...»

На відміну від колег з Норолу Володимир Андрійович вважає за краще боротися живим, іншак, але правду і справедливості відстоює, дає розуміння путч місцевого значення. То, може, підтримає його хоча хто-небудь у Чернігівській області Раді?

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Вимоги часу

ТРЕБА ВЧИТИ МОВИ

Високорозвинута економіка в нашій республіці неможлива без істини і підлягає відносин з країнами Заходу. Це зрозуміло кожній людині, стурбованій нашим зберіганням станов-

цем сьогодні. Щоб мати ядлий діалог з розвиненим державним світом, потрібна велика кількість спеціалістів, які добувають володіння іноземними мовами.

Тому уряд республіки повинен зробити все для того, щоб створити в школах і су-зах сприятливі умови для вивчення і вивчення іноземних мов. Треба заохочувати фахівців

з усіх галузей народного господарства у вивченні тієї чи іншої мови, бо без знання іноземної мови Україна ніколи не досягне безбачив сучасної цивілізації.

В. СОСНІН.

Дніпропетровськ.

**GALICIA
SECURITIES**
BROKERS LTD

**ГАЛИЦЬКІ
ЦІННІ ПАПЕРИ**
БРОКЕРСЬКА ФІРМА

КУПУЙТЕ АКЦІЇ, ГОЛОСУЙТЕ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ!

Продовжується публічна передплата на акції Західно-Українського Міжнародного Банку. Брокерська фірма «Галицькі Цінні Папери» та фірма «МаркКом» — генеральні дистрибутори акцій Західно-Українського Міжнародного Банку нагадують вам умови передплати:

Статутний фонд банку 50 млн. крб.
Номинальна вартість акцій 100 крб.
Акції реалізуються як фізичним, так і юридичним особам, за карбованці і іноземну валюту. Стати співласником банку і отримати права на участь в управлінні та на частину прибутку у вигляді дивідендів Ви зможете, купивши акції за адресами:

м. Львів, 290017, вул. Мамковського 67, Брокерська фірма «Галицькі Цінні Папери» тел: 75-05-60; 75-05-20; 75-05-31.	ТБС «КРИСТАЛ» тел. 2-18-10; 29-752.
Харків, 310058, а/я 8859 вул. Даніилівська, 31, кв. 2, Брокерська фірма «ФАНТ» тел. 40-84-69 30-54-26.	м. Дніпропетровськ 320600, вул. Комсомольська 58, ДТФБ тел. 42-89-60; 44-17-63;
м. Харків, 325000, пр. Ушакова, 25	42-86-66, м. Дрогобич, вул. Миру 7/1 м. Ялта, 334202, вул. Літійна, 5 фірма «ТУРИНВЕСТ» тел. 32-97-81; 32-69-33.

Акції Західно-Українського Міжнародного Банку — акції нашої незалежності.

До уваги керівників
медичних закладів

Асоціація
«ОСТЕОСИНТЕЗ»

Міністерства охорони
здоров'я України
ПРОПОНУЄ

Стандарт
досконалості

КОМП'ЮТЕРНОЇ
ТОМОГРАФІЇ
КТ «PICKER 600»
модель 8800 (США)

Надзвичайна якість діагностичного зображення.
Вартість з доставкою в США, установкою і підготовкою спеціалістів 110.000 доларів США + 995.000 крб.

(виплату 995000 карбованців можна розкласти на 5 років)

Асоціація також реалізує широкий асортимент медичного обладнання для ортопедії і травматології.

Камерційний відділ приймає замовлення на будівлю медичну продукцію як радянського, так і закордонного виробництва.

Каталоги і цінники висилаються на письмовому запиті.

Адреса Асоціації: 252054, Київ, вул. Вороб'євської 27 тел. 216-26-40 [комп'ютерна томографія, травматологічне обладнання] тел. 212-80-45 [медичне обладнання].

НПО «Спектр» із Києва жде Вас!

НПО «Спектр» готово здійснити розробку проєктно-конструкторської документації по промисловій зстемі.

Основні напрямки проєктних розробок:

- архітектурно-художественні проєкти благоустрою територій підприємств, рішення фасадов будівлі і споруджень, проєкти інтер'єрів адміністративних, производственных і допоміжних приміщень;

- художньо-конструкторський дизайн обладнання, машин і механізмів, НТП з урахування економічних і естетичних показателів, організації робочих місць;

- розробка і реєстрація товарних знаків;
- інструктивно-методичні пакети для учених і технічних кабінетів по охороні праці;
- виготовлення електрофізичних навчально-методичних посібників по технологічному процесам виробництва.

Заявки направляти по адресу: 252055, г. Киев, ул. 8. Васильяна, 7. УкрНИПКИП. Контактний телефон 274-00-51.

ORTES LTD

Принймає замовлення на розміщення реклами в розповсюджених фірм в каталогах — «TRADE TELEX TELEFAX INTERNATIONAL SERVICE» (Швейцарія) Оплата в СКВ. Обращаться по тел. 212-29-75, телефакс 212-42-17.

КІЕВ

УВАГА, КОНФЕРЕНЦІЯ!

Київська виробнича об'єднання «Електроніка» запрошує на конференцію «Застосування засобів обчислювальної техніки, що використовують об'єднання, у різних галузях народного господарства Стан і перспективи розвитку».

Конференція відбудеться з 10 по 13 грудня 1991 року.

Передбачається заслухати доповіді на темі провідних спеціалістів об'єднання, а їх

теж. Обладнання, яке гості захочуть придбати, тут же оформляється і відправляється за зазначеною адресою.

Учасників конференції буде розміщено в готелі «Золотий колос». Заїзд — 10 грудня.

Ми чекаємо вас!

Контактні телефони:

475-92-20 — оргкомітет конференції.
475-92-87 — А. М. Селівай — ачмені скар. ратор.
474-12-53 — С. С. Краснов — начальник СКБ.

**UKRAINIAN
BROADCASTERS**

BBC
WORLD
SERVICE

BBC World Service is looking for Radio Journalists for its new Ukrainian Service.

If Ukrainian is your native language and if you have a thorough knowledge of both English and Russian and are able to translate fast and accurately in the three languages; if you have education to university level, a good microphone voice, excellent knowledge of Ukrainian and international affairs and can prove that you are well informed and impartial in your judgement of world events; if you are confident that you can work often under pressure, on shifts, with modern technology and with highly qualified colleagues as a member of a tightly knit team and in strict observation of the BBC's principle of accuracy and objectivity — then we shall look forward to receiving your application.

To apply for a two-year short-term contract, please send your Curriculum Vitae, in English, setting out your full biographical details including your education and work experience to date to:

BBC World Service, c/o The Writer's Union of the Ukraine, Room 18, 2 Ordzhonikidze Street, Kiev 24.
Please quote reference number 8922 and enclose an unstamped self-addressed envelope. Applications must be received within two weeks since the date of publication.

ПІДПРИЄМСТВАМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ,
БАНКАМ ТА БІРЖАМ,
АКЦІОНЕРНИМ
ТОВАРИСТВАМ ТА ФОНДАМ,
СПІЛЬНИМ ТА МАЛИМ
ПІДПРИЄМСТВАМ,
КООПЕРАТИВАМ

Український республіканський інформаційно-обчислювальний центр Держстандарту РСР є дистрибутором найкращого й постійно актуалізованого "Автоматизованого банку даних з нормативно-технічної документації" (АБНД з НТД), який містить бібліографічні описи понад 500 тис. нормативних документів:

- вітчизняних (ГОСТ, республіканські й галузеві стандарти, технічні умови);
- стандартів міжнародних та національних організацій, зарубіжних енка, товариств та асоціацій.

АБНД з НТД містить актуальну інформацію із загальних вимог до промислової та сільськогосподарської продукції, питань безпеки праці та охорони оточуючого середовища, сертифікації та методів випробування, ресурсозбереження, про структуру управління народним господарством, трудової, природної, фінансової ресурсів, конструкторської та управлінської документації.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ:

1. АБНД з НТД — це не тільки інформація про документ, але й капіт самого документа. Ви можете замовити копії ГОСТів, ОСТів, ТУ то стандартів міжнародних організацій на мікрофільмах та на папері.
2. АБНД з НТД — це науково-технічна інформація за ціною, доступною для Вас і достатньою для нас. Обсудовування здійснюється за угодами. Визначте точну тематику та оберіть тип носія — решту залиште нам.

ТЕЛЕФОНУЙТЕ,
ПІШІТЬ, ТЕЛЕГРАФУЙТЕ!

Контактні телефони:
268-70-80, 268-70-62, 268-74-77.
Телетайп: 132539 КУСТ.

Адреса: 252650, м. Київ-22, ГСП, вул. Горького, 174.
Наш прр 000608801.
в ОПЕРУ при Укробанку м. Києва МФО 300023.

ЗНАЙОМА НЕЗНАЙОМКА

Сьогодні о 18.00 на полі Республіканського стадіону в столиці України футболісти київського «Динамо» в першому матчі групового піфаліального туру розіграшу Кубка європейських чемпіонів зустрінуться з іспанською португальською «Бенфікою» (Лісабон).

Про те, як вчені змешкали футболістів готувалися до цього серйозного іспиту, нашою кореспонденткою розповідає головний тренер команди, заслужений тренер України Анатолій ПІЗНАЧ:

— Кожна гра на такому високому рівні не тільки тривога, а й велике свято. Чим більше таких подій, тим краще для нас. Адже це престиж для гравців і команди, здобути необхідного досвіду для молоді. А «Бенфіка» для нас знайома незнайома. Добре відомо, що це

меншій клуб зі старими традиціями, лідер нинішнього чемпіонату Португалії, що в її складі грають наші Юран і Кулімов, іспанська шведів і бразильців, а ще — олімпійський національний збірний Португалії. Але на цьому наші знання про суперника вичерпуються. На

жаль, ми не мали додаткової інформації, вірніше, детальної, зокрема, бойові ідеї. Замість однієї зустрічі за участю лісабонців. Не було нагоди підвищити гру суперників, яні камуфлю, уникати, Аж не змогли своєчасно отримати візи для поїздки нашої розвідки. Але в останній розпал не впадало. Потужною ретельно і суїдно.

— Чи всі діаметричні здо-роєві?

— У принципі так. Але після кубкового поєдинку з міланськими троху травмувався Ахріс Цейба. Ще не одужав Аменлов, після хвороби тільки почав тренуватися Сергій Засєв. Ну а Павло Яковенко, на превеликий жаль, пропустив цей матч, через чергову картку, яку йому показав суддя Ірвін у Копенгагені.

— Кажуть, що «Бенфіка» не ворів подобий швидкісних суперників. Чи аракує це?

— Швидкісний команди не думаю і ми. І «Спартак» та буде так. Швидкість — це завжди ініціатива, динамічність гра. Отже, говорити мож на це заздалеку. Не думаю, що «Бенфіка» так до по-полним дій.

— Ціна, а Юри дста-не в тому матчі персонально-го опиняє?

— Не знаю, чи вийде він на поле взагалі. Я особисто не зміг би грати проти своїх.

Футбол

Утім, у кожного власна мо-раль. Ну а якщо Сергій все ж з'явиться на полі, то ми добре знаємо його сили і слабкі сторони. Тому постараємося надійно нейтралізувати нападничого. А як воно буде насправді, зачекаємо.

— Що робитимете в день матчу?

— Працюватимемо за традиційною схемою Зрану — передігров розминка. Потім — індивідуальні бесіди, ви-начення складу, обід, відпочинок, і врешті на ста-діоні.

— До речі, чи буде він за-вонований, як гадаєте?

— Сумніваюся. Надо до-роги цього разу кинуть. Я особисто був проти чини 25 карбованців. Але, переконан-ня, що наш вірні болельни-ки все ж знайдуть необхідну суму і придуть на підтримати. На допомогу друзів до-ве розраховуємо...

— Ну, то хай вам щастить.

— Дякую.

Розмову вів
Віктор БРАННИЧКІЙ,
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України».

Один із стовпів оборони київського «Динамо» Олег Луцик. У кожному матчі він діє з повною від-дачею. Переконавшись, що я зустріч з «Бенфікою» він зіграв наперед.

Фото Миколи БОЧКА.

футбол, а успіх припадає до неспівісного сьогодні.

Колішній московський сперт-аківець Василь Куликов на мус запитання: «Чи на велику буде грак проти своїх?» відповів:

— Маєш легше, ніж Юранові, бо я хіби не раз зустрічався з ними. А от Сергій робитиме це вперше...

Ну, а сам Юри сказав мені, що він професіонал і, виходячи з цього, дітями, я знаю поспода до складу. Непадіючий забиває матч. Кубок чемпіонів п'ять м'ячів, а в чемпіона-ті Португалії — чотири.

— А чимна завжди?

— Постараюсь.

Григорій ОЗЕРЧУК.

даю, що кокетства з Києвом, який очолює новий президент Ера-ган Сигалов, подолують. Ера-ган, перебуваючи в Києві, дого-дає повільно, але з силою, спорт. А ми б не дамо допома-гати «Союзові».

Що ж, сьогодні в нашій Ук-раїні не тільки «Сокилі» біду-е, а й багато інших славіс-ких команд. Тому сподіваємо-ся, що приклад Черкаського НБС «Ротора» послужить при-міром й іншим підприємствам республіки. Тоді в нас міно-стерство невиконано.

Віктор ГЕНЧУК.

Черкаси — Київ.

Колетія Дармафтопро-доту України, колектив апарату Колективі співробіт-ників підприємств спільно з на-передчасну смерть го-ловні Колективі.

КОТЕНКО

Микола Степанович і виключно глибокі і шк-рі співачці дружини Валентини Іванівни та близьким покійного.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.

Робітний АРКУ

«Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Лермонтова, 50.

Індекс 60955.

Тираж 152.700.

Переплатити ціна на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 0315229.